

Nr 160.

Ankom till riksdagens kansli den 8 juni 1943 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående medgivande att låta Svenska sällskapet för räddning av skeppsbrutne övertaga verksamheten vid lotsverkets livräddningsstationer på Gotland.

(1:a avd.)

I propositionen nr 262 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 14 maj 1943, föreslagit riksdagen medgiva, att Kungl. Maj:t må bemyndiga lotsstyrelsen att träffa avtal med Svenska sällskapet för räddning av skeppsbrutne i huvudsaklig överensstämmelse med i berörda statsrådsprotokoll angivet förslag rörande övertagande från sällskapets sida av verksamheten vid lotsverkets livräddningsstationer på Gotland.

Efter 1938 års riksdags medgivande har Kungl. Maj:t i brev den 8 april 1938 bemyndigat lotsstyrelsen att med Svenska sällskapet för räddning av skeppsbrutne träffa avtal angående uppdelning av livräddningsväsendets handhavande mellan lotsverket och sällskapet i huvudsaklig överensstämmelse med ett av styrelsen uppgjort förslag i ämnet att gälla tills vidare. Enligt organisationsförslaget skulle av de 37 livräddningsstationer, som då ansågos erforderliga, 21 stationer komma att lyda under sällskapet och övriga 16 stationer tillhöra lotsverket. I den mellan lotsstyrelsen och sällskapet jämlikt bemyndigandet träffade överenskommelsen stadgades bland annat, att livräddningsväsendet vid kusterna av Gotland med tillhörande örar tills vidare skulle vara fördelat mellan lotsverket och sällskapet på sätt före överenskommelsens ingående var fallet men att det skulle ankomma på särskild överenskommelse mellan staten och sällskapet huruvida och på vilka villkor ett övertagande från sällskapets sida av statens livräddningsstationer inom ifrågasvarande kustområden framdeles måtte äga rum.

I skrivelse den 20 april 1943 har *lotsstyrelsen* underställt Kungl. Maj:t fråga om Svenska sällskapets för räddning av skeppsbrutne övertagande av verksamheten vid lotsverkets livräddningsstationer på Gotland.

Efter att hava erinrat om vad tidigare i saken förekommit anför lotsstyrelsen:

Lotsstyrelsen har på Gotland tre livräddningsstationer, belägna vid Skärsände på Fårö, vid Faludden på Gotlands ostkust och i Visby, samtliga utrustade med envar en roddlivbåt samt stationen i Visby dessutom med raket-

apparat. För budgetåret 1942/43 ha anvisats medel dels för byggande av en motorlivbåt, avsedd att ersätta roddlivbåten vid Skärsände, dels ock för uppförande av nytt båthus och slip för sagda motorlivbåt. Den nya båten beräknas vara färdig och kunna tagas i bruk under nästkommande juni månad. Enligt beslut av innevarande års riksdag ha vidare anvisats medel för en motorlivbåt jämte båthus och slip för en livräddningsstation vid Herrvik på Gotlands ostkust. Sedan denna station färdigställts, avses lotsverkets nuvarande livräddningsstation vid Faludden att nedläggas.

Livräddningssällskapet har tre livräddningsstationer inom ifrågavarande kustområde, nämligen vid Hoburg på Gotlands sydligaste udde, på Stora Karlsö samt på Gotska Sandön. Livräddningsstationen vid Hoburg är utrustad med en motorlivbåt, vilken är nybyggd och tagits i bruk innevarande vår. Stationen å Stora Karlsö är utrustad med raketapparat, och å Gotska Sandön håller sällskapet en roddlivbåt med utombordsmotor ävensom raketapparat.

Livräddningssällskapet har numera erbjudit sig att, sedan livräddningsstationerna vid Skärsände och Herrvik utrustats med var sin motorlivbåt med tillhörande anordningar, för framtiden underhålla och betjäna dessa stationer utan kostnad för staten, under förutsättning att lotsverket ställde materielen kostnadsfritt till sällskapets förfogande. I samband med att den vid livräddningsstationen i Visby stationerade roddlivbåten indrages, vilket är avsett att ske då ny lotsbåt kommer att anskaffas till lotsplatsen i Visby, är sällskapet villigt att för framtiden utan kostnad för staten underhålla och betjäna raketmaterielen vid livräddningsstationen i Visby, under förutsättning att sagda materiel kostnadsfritt ställes till sällskapets förfogande.

Lotsstyrelsen har framhållit, att lotsverket, därest livräddningssällskapet övertog verksamheten vid lotsverkets livräddningsstationer på Gotland, skulle befrias från kostnaderna för stationernas underhåll och drift, samt tillstyrker med hänsyn härtill att sällskapets därutinnan gjorda erbjudande antages.

Vid lotsstyrelsens skrivelse är fogat ett inom styrelsen uppgjort förslag till överenskommelse mellan staten och sällskapet i fråga om ett dylikt övertagande, att i likhet med det förut träffade avtalet gälla tills vidare. Beträffande nu ifrågavarande förslag till överenskommelse må, utöver vad som redan framgår av det anförda, framhållas, att i förslaget intagits en bestämmelse om skyldighet för sällskapet att hålla den materiel, som skulle ställas till sällskapets förfogande, brandförsäkrad till betryggande värde. För skada eller förlust, som må drabba staten tillhörig materiel utan att sällskapet eller dess personal brustit i normal aktsamhet vid handhavande och vård av materielen och som ej täckes av försäkring, varom nyss sagts, skall staten ansvara, därest skadan eller förlusten ej är att anse såsom ringa.

Departementschefen har i ärendet anfört följande.

Jag tillstyrker, att lotsstyrelsen bemyndigas träffa överenskommelse med Svenska sällskapet för räddning av skeppsbrutne rörande övertagande från sällskapets sida av verksamheten vid lotsverkets livräddningsstationer på Gotland i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande förslag i ämnet. Medgivande till dylikt bemyndigande torde emellertid böra inhämtas av riksdagen. Då den nya, för Skärsände livräddningsstation avsedda motorlivbåten be-

räknas vara färdig i juni innevarande år och det är lämpligt att sällskapet redan från början får handhava skötseln av denna båt, synes ärendet böra föreläggas den nu församlade riksdagen.

Utskottet.

Utskottet har icke funnit något att erinra mot det föreliggande förslaget rörande övertagande från Svenska sällskapet för räddning av skeppsbrutne sida av verksamheten vid lotsverkets livräddningsstationer på Gotland och tillstyrker, att riksdagen lämnar Kungl. Maj:t medgivande att bemyndiga lotsstyrelsen att med sällskapet träffa avtal i huvudsaklig överensstämmelse med förslaget ifråga.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må medgiva, att Kungl. Maj:t må bemyndiga lotsstyrelsen att träffa avtal med Svenska sällskapet för räddning av skeppsbrutne i huvudsaklig överensstämmelse med i statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 14 maj 1943 angivet förslag rörande övertagande från sällskapets sida av verksamheten vid lotsverkets livräddningsstationer på Gotland.

Stockholm den 8 juni 1943.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Joh. Nilsson* i Malmö, *Lindström, Bernhard Nilsson, Sven Larsson, friherre De Geer, Gillström, von Heland, Wiklund, Ekströmer, Johan Eric Ericson* och *Ohlin*; samt

från andra kammaren: herrar *Törnkvist, Skoglund* i Doverstorp, *Eriksson* i Stockholm, *Andersson* i Prästbol, *Ward, Isacsson, Hansson* i Rubbestad, *Andersson* i Södergård, *Bergström, Lindholm, Lundberg* i Hälsingborg och *Barnekow*.
